

Války z tepla

Simulační hra o možném dopadu klimatických změn na země globálního Jihu.

Cíle:

- ✓ Žák popíše na modelovém příkladu možné dopady klimatických změn na země globálního Jihu a formuluje základní problémy, které je třeba řešit.
- ✓ Žák ve spolupráci se spolužáky hledá řešení daného problému.
- ✓ Žák ve spolupráci se spolužáky vytvoří pravidla diskuze, podle nichž následně diskutuje.
- ✓ Žák formuluje konkrétní řešení.
- ✓ Žák porovná fiktivní proces s možnými skutečnými událostmi.

Lekce je koncipována na 75 minut

Pomůcky:

- ☐ kopie úvodního textu se základními informacemi a zápletkou (viz příloha)
- ☐ kartičky s popisy rolí (viz příloha)
- ☐ flipchart, fixy
- ☐ volný prostor, židle

POSTUP:

1. Simulační hra – příprava/ 15 minut

- Zahajte simulační hru tím, že se vy sami vžijete do role novináře. Hráče uveďte do děje buď přímo přečtením zprávy z tisku (viz Příloha: Výchozí situace), nebo si tuto zprávu připravte jako audio záznam.
- Všem žákům rozdejte text se základními informacemi (viz Příloha: Základní informace – zápletky), které uvádějí hlavní zápletku příběhu. Žáci si text samostatně přečtou.
- Rozdejte žákům jednotlivé role (viz Příloha: Role). Podle potřeby můžete ovlivnit, kdo kterou roli dostane.
- Nechte žáky, aby si své role samostatně přečetli. Jako novinář odpovídejte na případné dotazy. Zdůrazněte, že by měli všichni roli přijmout a brát ji vážně. Dále oznamte, že toto jsou veškeré informace společně se zadaným časem, co mají k dispozici, a jak s tím naloží dál je na nich.
- V průběhu hry mohou přicházet nové informace od novináře. Tím máte možnost průběh hry ovlivňovat. Mezihry – vstupy jsou vhodné, pokud diskuze neproudí nebo se neposouvá k řešení. Zprávy (viz níže) můžete prozradit všem nebo jen jedné skupině (rolí).

Tip: Před začátkem hry sdělte žákům, že následující aktivita bude hodně založena na vzájemné diskuzi. Zeptejte se, co je třeba, aby diskuze byla konstruktivní. Existují nějaká pravidla, která bychom měli dodržovat? Která to jsou? Nechte žáky, ať společně vymyslí a odsouhlasí několik základních pravidel, která by všichni během diskuze měli dodržovat.

Ptejte se žáků, kdo bude dohlížet na jejich dodržování? Zkuste vést žáky ke konkrétnosti a nastavit spíš méně velice konkrétních pravidel.

2. Simulační hra – první část/ 20 minut

- Nechtě si žáci nejdříve samostatně rozmyšlejí svou strategii v dané roli.
- Poté je vyzvěte k vzájemné diskuzi mezi sebou. Facilitátor (nebo Novinář) může pomoci rozprůdění diskuse tím, že hráče nejdříve rozdělí do dvou skupin. První skupina je tvořena VLÁDOU, místními NOMÁDY a ZEMĚDĚLCI. Vzájemně si vyjasní své postoje a problémy. Snaží se např. hledat společné stanovisko. Druhá skupina je tvořena RÁDOU ZEMĚ, NEVLÁDNÍMI ORGANIZACEMI a EKONOMY. Rada země sesbírá informace od nevládních organizací a ekonomů. Následně se skupiny i jednotlivci mohou spontánně promíchávat, debatovat a hledat řešení.

3. Simulační hra – druhá část / 20 minut

- Vyhlase zasedání RADY ZEMĚ, které povede FACILITÁTOR (vybraný žák nebo učitel, který si mezitím obešel ostatní a zjistil jejich názory a návrhy – viz role).
- Závěrem hry FACILITÁTOR formuluje navržené řešení.

4. Reflexe/ 20 minut

- Vystupte z role novináře a požádejte žáky, aby i oni přestali hrát a přesedli si na jiné místo. Tím roli opustí a již vystupují sami za sebe. Společně nad simulační hrou diskutujte. První otázka směřuje na emoce účastníků: **Jak jste se cítili ve své roli?** Sžili jste se s ní nebo vám něco nevyhovovalo? Co konkrétně? Dejte žákům dostatek prostoru, aby se mohli vyjádřit všichni, kdo o to mají zájem.
- Dále se žáků ptejte: Máte nějaké otázky nebo komentáře ke hře? Spolupracovali jste s někým? S jakou skupinou/jednotlivcem se spolupráce osvědčila? S kým to nefungovalo? Vytvořili jste si vlastní pravidla? Nebo vám je někdo vytvořil? Vyhovovala vám? Která ano, která ne? Co říkáte danému řešení? Kdo s ním souhlasí a proč? Kdo nesouhlasí s navrženým řešením a proč?
- Debatu uzavřete otázkou: Na kolik tato simulační hra odráží realitu? Čím se liší od reality?
- Na závěr aktivity požádejte každého žáka, ať na papír napíše jednu otázku, se kterou odchází. Vyzvěte několik dobrovolníků, aby své otázky sdíleli.

Tip: Otázky si od žáků vyberte a využijte je pro rozpracování tématu v dalších hodinách.

Doplňkové materiály:

Viz příloha - výchozí situace, zápletky a role.

Součást publikace:

Kociánová, Kateřina, Skalická, Petra. Bohouš a Dáša: Klima v tísni, Člověk v tísni, 2009.

Aktualizováno 2019.